

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Március 15.

Irta: Zombori Andor.

Borulj virágba illatos tavasz,
Hozzad meg lombod újra téli száraz ág,
Sugár ragyogjon át a messze égen . . .
. . . Ünnepet ül ma az egész világ.
A zordon tél homálya messze tűnve;
Bontsad ki szárnyad édes kikelet . . .
Öröme, dalra föl ma minden ajak,
Ülvén győzelmi, hála ünnepet.

Mint a borongó gyászos szürke égen
Atdörg az Isten villámló szava
S utána kél a mélységes homályból
Egy szép tavasznak legszebb hajnala:
Születtél te fényes magyar szabadság.
Legszebbik álom, tündér gondolat . . .
Üdvözlégy édes szép tavaszi álmunk,
Te napnál tisztább, fényesbb virradat.

*

Éj van, sötétlő néma gyászos éjjel,
A fájdalom virraszt csak egyedül,
Könnyeknek árja magyarok szemében,
Minden szivre egy átok nehezül.
Hosszú nagy átok, magyarok nagy átka,
Szabadság típró zsarnokok keze,
Mikor virradsz fel, fényes sugaraddal
Magyar tavasz óhajtott reggele.

Az élet nyarán.

— Minke Béla költeményei. —

Csinosan kiállított testes kötettel lép ismét Minke Béla a közönség elé. Lapunk dolgozó társa lévén, a magunk ítélete helyett a *Budapesti Hírlap* véleményét közöljük, amint itt következik:

„Minke Béla, aki most *Az élet nyarán* címmel egy vastag verseskönyvvel kedveskedik a költészet barátainak, rendkívül fogékony és őszintén dalos lélek. Ebben a most megjelent könyvében száznál több költemény van és tiszta líra, csupa dal az egész. Minke Bálát minden, a mit lát és amit érez, szemlélet, elmélyedés és kedvénnek minden fordulása versre ihleti és lelkének egész világa, belső életének minden mozzanata teljes őszinteséggel tárul ki költészetében. Dúsan és könnyen árad belőle a dal, mert a lélek minden hatására fogékony, érzékeny és együttérző. És a milyen kész a megnyilatkozásra a megihletésben, olyan kész a kifejezésben is. Ez a magyarázata érzésvilága gazdag virulásának és annak is, hogy a dús lírai megnyilatkozás éppenséggel nem egyhangú. Az érzés fantáziája egyrészt a fogékonyság, amely annak egyéni voltát, külön lelkét fölfogja, másrészt a kép, amellyel ezt megérzékíteni tudja. Annak a forrása az együttérzésből fakadt megértés, ezé a költői készség adomány. Minke Béla

Még mindig éj! A kin lefojtva mélyen
Csak nyög, sóhajtoz milliónyi nép,
Mint egy leláncolt Prometeusz lélek,
Melyet még élve, sasok karma tép.
Szemében ott ül kialvó reménye,
Ajkán kővé vált jajszó és panasz . . .
. . . Mikor egyszerre hirtelen kipattant,
Kitört, fény lett a legszebbik tavasz.

Sugár omlott a magyarok honára;
Zordon bilincset elveté a tél.
Milliók keservtől összezárult ajka
Zúgó, örömtől hangzó dalra kél.
Eltűnt tehát az éj! A láthatáron
Nézd, nézd . . . ott kél a legszebb virradat,
Mikor . . . egyszerre dörgő nagy robajjal
Lángba borul a nagy égboltozat.

Nem, nem hajnal ez! Tűzvész, pirosuló
Orvkéz gyújtotta pusztító elem, [fénye,
Amely rombolva, átcikázva száguld
A magyar rónán, magyar szirteken.
S amelynek fénye kacagva mutatja
A mindenünkre ráéhült hadat.
S riad a dal: föl, talpra, nagy tusára,
Föl, föl magyar! védj szabadságodat.

És kél a nép és rettentő haragja,
Bömbölve száguld nyomán a vihar.
Ámulva látja egész földkerekség,
Hogy mire képes, mit tud a magyar.

rendelkezik mind a kettővel. Az első kiválóan nagy mértékben megadatott neki, de van ereje, gondolata, színe, szava, képe a kifejezésre is.

Egy előbb megjelent kötetével a Balaton költőjének ismertette meg magát. Ez a mostani könyve, mint már említettük, a témáiban nagyon gazdag és változatos. Egy nyarára ért élet érzéseinek, gondolatbeli és lelki tapasztalatainak, tanulságainak egész termése van benne egybegyűjtve. Költői vallomások mindarról, a mi a poeta lelkét és elméjét foglalkoztatta és a hatásról, a mit érzésére és értelmére tett. Egy gazdag lelki élet ilyen kilátása érdekes és gyönyörűsége, ha lélek és forma a nemesnek és szépnek harmóniájában vannak egymással. A Minke Béla lírájában megvan ez a harmónia. Rendkívül szimpatikus költői egyéniség, meleg lélek, tele a szépnél és a jónak szeretetével és vágyával. A nagy szenvedelmek tüze lelkének idegen, de megvan benne egy kiválóan poétikus tulajdonság, az a bizonyos csöndes rajongás, a melyből az alhatatos ragaszkodásnak, a hűségnek, a legmelegebb boldogságnak és a legszebb lemondásnak virágai teremnek. E rajongás forrása Minke Belában a természetnek végtelen szeretete, a mely a legnagyobb termékenységgel ihleti meg lelkét. Valósággal természetimádó és kifejező készsége sehol sem olyan gazdag, mint a mikor a természet szépségeit magasztalja.

Csaták villáma, mennydörgése reszket.
Előre! hangzik — s mint az áradat
Söpri egy nemzet tajtékzó haragja
Rongy ellenét, — az eltiprott hadat.

S lobogva száll a magyar zászló selyme,
Dicsőség írva rá és ragyogás.
Am fönn az éjszak borús, zordon táján
Árnyék támad, mint egyik habra más
S áttörhetetlen felleg száll a tájra,
Nagy gyászos árnyék, sírás, fájdalom . . .
Halottunk van, a szép magyar Szabadság
Fekszik, megölve a ravatalon.

*

Nem, nem megölve, nézd, oszlik az ár.
Az ég haragja nem lehet örök; [nyék,
Megnyilott ime nekünk a jövő, jövendő,
Mint rab előtt a sötét börtönök.
Új nap sugára ragyog fönn az égen,
Újra kihajt a korhadó fa ág,
Daloknak árja újra föl-fölujjong,
Magyar földön im — újra nyit virág.

Jöjj, jöjj el végre, kit régóta várunk,
Szép tavaszunk, te új magyar világ,
Oh szünjete meg régi-régi átkok,
Pártos viszályok, ős magyar hibák.
Hadd zengjen végre igazán a szivből
Öröme keltve annyi régi dal,
S legyen boldog saját honába' végre
A vétkeiért megbűnhődött magyar!

Ezek állandóan inspirálják, adnak neki friss gondolatot, ötletet, képet.

Ebben a nagy szeretetben természetesen benne van az ember is. A Minke Béla költészetében nincs semmi fásultság, annál kevésbé gyűlölet. Nagyon tudja élvezni az élet nemes gyönyörűségeit, tele van értük hálával és úgy köszöni meg, hogy közölvén őket, velünk megérteti.

A közel harmadfélszáz oldalas könyv igen csinos kiállításban jelent meg és a *Budapesti Hírlap kiadóhivatalában* is megrendelhető.

Mutatóul a következő költeményt közöljük:

Te vagy az én . . .

Te vagy az én szerelmemnek virága,
Te vagy az én boldogságom világa,
Ha nem volnái, búsan járnék egyedül,
Mint akit az öröm és fény elkerül.

Ha megyek a virághimes mezőre,
Ha betérek lomboserdőbe,
Ha csillagos éjszakában bolyongok:
Lelekemmel vagy s tova szállnak a gondok.

Ha a mezőn virág többé nem volna,
Ha az erdőn lomb többé nem susogna,
Ha csillag nem ragyogna az éjszakán:
Boldog volnék, mert te vagy az én babám.

Március 15. ünneplése.

Sőtmeget ez évben is a polgári önképző-kör rendezte a szabadság nagy napjának emlékűnnepét. Ezen a városban élő 48-as honvédek, a hatóságok, az egyesületek és a közönséget szívesen látta s így a kör ünnepe az egész város ünnepevé emelkedett.

A város összes középületein ott lengett a nemzeti zászló, jelöl annak, hogy március 15-nek hazafias ünnepe immár áttör a hivatalok falain is s közel az idő, midőn e nap nemcsak a nemzet millióinak széles rétegeiben lesz a szívek ünnepe, hanem olyan nemzeti ünneppé emelkedik, amelyben egybeforr a hazának minden fia, minden közintézménye, hivatalos szervezete is. Olyan ünnepe, amelyen elől a hétköznapi vesződség, s az az ünnep lesz, amelyről a költő enekelte: Lesz még ünnep a világon.

A mise.

Az ünnep a plébánia templomban reggel 8-kor tartott szent misével kezdődött. A polgári önképzőkörben nagyszámú közönség gyűlt egybe, hogy testületileg vonuljon be a templomba. A menetet a 48-as honvédek nyitották meg a 1848-ból fennmaradt nemzetőri dísz-zászló alatt. A templomban nagyszámú közönség jelent meg, melyet az iskolások gyűrűje fogott körül.

A misét Tamassy István káplán végezte.

A kórus a város naphoz méltóan kitett magáért. A lapunk múlt számaiban közölt programot nagy szabadsággal a lelki gyönyörködtetve s egbe emelve adta elő. Méltó dícséret érte az összes közreműködőknek, főként a lelkes vezetőnek, Pap József kántornak.

Mise végén az egész közönség fölállva Kölcsey Himnuszát énekelte, Isten áldását esdve a magyarra.

A világi ünnep.

E napon a polgári kör terme díszit öltött. A homlokfalán ott függött Kossuth apánk arcképe, széles nemzeti szalaggal körítve, a falakon apró összehajló nemzeti zászlók adtak színt és élelenséget a teremnek.

Esti negyed 8-ra megtelt a kör terme ünneplő közönséggel. Első eset, hogy hölgyek is résztvettek a kör ünnepein. Ennek a kezdetnek folytatódnia és nagyobb arányokat kell öltenie a jövőre.

Eitner Sándor elnök szíves szöveggel üdvözölte a közönséget s az ünnepséget megnyitotta.

Erre az ifjusági egyesület daloskőre a Himnuszot énekelte. A közönség állva hallgatta a nemzet fohását s a dal szárnyain bizonyára Istenhez emelkedett lelke.

Farrst János dr. imaszerű szép költeményben adott hálát a magyarok Istenének március 15-ért és esdette áldását a hazára. Ezután az ifjusági daloskőr a Kossuth-himnuszot énekelte.

Kellemen Károly dr. magvas és emelkedett szellemű, a lelket megragadó beszédben löstötte a márciusi nagy napokat, mintakára, a kötelességek hű teljesítésére intette a közönséget.

Zombori Andor remek költeményét lapunk élen közöljük. Hatása az ő művészi előadásában leirbatatlan volt.

Amint lecsillapodott a tetszés kitörő zaja, a daloskőr a Szózatot énekelte, méltó záradékként az emelkedett szellemű gyönyörű szép ünnepnek.

Erre megkapó jelenet következett. Eitner Sándor, a körnek 30 éven át elnöke, remek művi szép díszserleget nyújtott át a körnek, emlékéül — ugymond — a márciusi nagy napoknak, hogy intse az utódokat is a haza és szabadság szeretetére s március 15-nek ünnepeire.

Nemeth Lajos alelnök szíve mélyéből fakadó szavakkal köszönte meg az adományt, igérve, hogy szent ereklyeként fogják meg őrizni, adományozóját, mint a polgári erények, a munka és kötelességteljesítés nemzeti példáját fogják példaképpé venni. Em-

lékét pedig majdan nem csupán a díszes serleg, hanem szívük mélye is híven és szeretettel őrizni fogja. Szép szavait avval a forró kívánsággal fejezte be, hogy a kör érdemekben dús elnökét az Isten még sokáig éltesse a tagoknak őszinte örömeire.

Lelkes éljenzés támadt vizshangképpen az alelnök köszönő szavaira s evvel az est ünnepi része befejezést nyert.

Ra 120 terítékű társas vacsora következett. Ennek fénypontja Eitner Zsigmond nagyszabású beszéde volt, amellyel a díszserleget fölávatta. A közönség élénk tetszéssel fogadta a polgári erények dicsősítésével, a haza- és szabadságszeretet lángjával áthatott beszédet. Hasonló élénk tetszést keltett Lukovich Gábor drnak, a kaszinó elnökének szép és lelkes köszöntője Eitner Sándorra, a kör elnökére. Bánfi Alajos a 48-as honvédek, Semetke József Eitner Zsigmondot, Eitner Zsigmond a nap összes szereplőit, Zombori Andor a társadalmi egységet éltette szép hazafias beszédben. Kosár József 48-as honvéd és Bodis Ignác hazafias szavatai szintén hozzájárultak a társaság emelkedett hangulatához. A cigány jó magyar nótái s hazafias dalok mellett a késő éjjeli órákig együtt maradt a társaság.

A serleg.

A serleg mintegy 50 centiméter magas talpas billikom. Ezüstből való, belseje arannyal futtatva Gazdag virág, folyondár és levéldísz borítja minden részét. Fedelén könnyed állású női alak, szőlfűrtöt emelve magasra jobbájában.

A billikom oldalán ez a fölírás van:

1848 március 15-ikének
a szabadság felvirradásának emlékére.
Talpra magyar, hí a haza!

Talpán:

Sümei Polgári Önképző Körnek
emlékül
Eitner Sándor
1905. március 15.

Eitner Zsigmond avató beszédében a szabadság billikomának nevezte el a serleget. Értékes és szép emléke nem csupán az adományozónak, hanem a polgári önképzőkör márciusi ünnepeinek is, amelynek kultuszát e kör mindig oly meleg szeretettel és lobogó lelkesedéssel ápolta.

Borvásár Budafokon.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége, mely a borvásárok hasznos és fontos intézményét hazánkban meghonosította, Budafokon f. é. március hó 25-ik és 26-ik napján rendezti a II. országos borvásárt. A vásárra meghívattak az összes magyarországi és ausztriai borkereskedők, valamint Németország és Svájc legtekintélyesebb cégei. Bortermelőinknek tehát kitűnő alkalom kínálkozik borkészleteik eladására s ezért remélhető, hogy minél számosabban fognak résztvenni ezen a vásáron. A vásárra, valamint az ezzel kapcsolatosan rendezendő szőlészeti, szüretelési és pincegazdasági cikkek kiállítására vonatkozólag részletes felvilágosítást nyújt a következő vásár-szabályzat:

1. A Budafokon megtartandó II. országos borvásár 1905. évi március hó 25-én d. u. fél 3 órakor lesz megnyitva. A vásár márc. 25-én és 26-án egész napon át tart. (Szükség esetén meghosszabbíthatik a vásár tartama egy nappal)

2. A borvásáron mint eladó csakis a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége rendes tagja vehet részt, ha abbéli szándékát az Országos Szövetség központi irodájában (VI., Andrassy-ut 23.) legkésőbb március hó 15-ig bejelenti.

3. Minden résztvevő köteles az eladásra szánt borainak minden fajtajából 3-3 darab félliteres minta üveget bérmentesítve beküldeni és eladó borának mennyiségét, árát és raktározási helyét bejelenteni, vala-

mint azon szőlőfajokat megnevezni, melyekből bora készült. A minták a tulajdonosnak pecsétjével ellátandók és legkésőbb f. é. március 22-ig beküldendők.

4. A beküldött mintákból az érdeklődő vevők részére egy-egy üveg lesz kibontva. Ha a bor vevőre talál, ugy ennek is kiadatik egy lepecsételt minta, míg a harmadik üveg a szövetség irodájában visszatartatik mindaddig, míg a vevő a megvett bort rendben átvette. Az el nem adott borok mintái a vásár bekezdése után a Szövetség javára eladottnak.

5. Minthogy a borvásáron történő vételék és eladások azon kikötés mellett köttetnek, hogy a minta az eladó bornak teljesen megfelel, — figyelmeztetjük a tisztelt eladókat, hogy csakis oly mintákat küldjenek, melyek az eladó borkészletüknek hű átlagát képviselik.

6. A mintát beküldő termelő, személyes megjelenésében való megakadályozása esetére akárkit s így a szövetség központi irodáját is megbízhatja borainak eladásával.

7. A borvásáron kötött üzletek után úgy az eladó, mint a vevő 1-1% közvetítési jutalékot fizetnek, mely jutalékoszeg első sorban a vásár költségeinek fedezésére fordítatik.

8. Az összes vételék és eladások a szövetség irodája által nyilvántartatnak és a felek kívánságára közzétételnek.

9. Az összes bejelentések és tudakozódások a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége címére (Budapest, VI., Andrassy-ut 23.), a mintagyűjtemények pedig Borvásár-bizottság címre Budafokra küldendők.

10. A borvásár területére csakis a központi irodánk által kiállított belépő jegy felmutatása mellett lehet belépni.

11. A borvásárral kapcsolatosan pincegazdasági cikkek és készülékek kiállítására is rendeztetik.

12. A központi iroda mindenkinek szívesen szolgál felvilágosítással és utbaigazítással. Budapesten, 1905 évi március hó 4-én.

Hazafias tisztelettel A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége.

Március 20. A tavaszi nap sugaras, ünnepi fényébe komoran, gyászosan illeszkedik bele e nap: Kossuth apánk halálának évforduló napja. Midőn a természet föltámadásra indult, akkor bunyta le szemét örök álmra minden magyar bálványozott alakja, a mai Magyarország megteremtője: Kossuth Lajos. Ráemlékezvén e napra, felleg borul a szívekre, a könnyek gyászfátyola vonja be a szemeket, mert e napon halt meg a magyar önállóság és függetlenség nagy szellemóriása: Kossuth Lajos. De gyászoló lelkünk odaszáll az ő sirjához és — enyhületet talál. Sirjából fényes sugarak törnek elő s e sugarak fényében ott ragyog a biztatás: ime valóra válik a nagy eszme, amiért küzdött, szenvedett és mindent áldozott: az egységes és erős, a független és szabad magyar nemzet.

Legyen érte áldott, mindörökre!

— Csány László szobrára Horvát Gábor, lapunk immár elhúnyt kiadója, 10 koronát adományozott. Evvel gyűjtésünk 112 korona.

H I R E K.

HORVÁT GÁBOR.

Mélyes mély veszteség és gyász érte lapunkat: Horvát Gábor meghalt. Gyászoljuk benne lapunk kiadóját és siratjuk benne a jó embert. Az elhunyt egyike volt városunk érdemes, tiszteletreméltó polgárainak. Mások viselt dolgaiba nem avatkozott: életcélja családjának boldogítása s üzletének föléirágóztatása volt. Ennek a kettős föladatnak szentelte minden erejét. Munkásságának megvolt a sikere: boldog családi életet élt, üzlete pedig egyre gyarapodott. Az ősszel régi vágya teljesült: nagy gyorsajtot vett, de ez csak az üzleti helyiségek megnagyobbítása után, május hónapra érkezhettek meg. Szeretettel beszélt erről a gépről, mikor majd a *Sümegek és Vidékét* egy óra alatt kinyomják. Ezt az álmát sem érhettem meg. Élete delén rátört a halál. Lassan, sompolyogva közeledett feléje. Évek óta erős reumatikus bajokban szenvedett, ami ellen Pöstyénben, Hévízen keresett enyhülést. Sok fájdalmat okozott neki a betegség, de férfias erővel tűrte, — hogy övéinek aggodást és fájdalmat ne okozzon. Most azután pár hete hirtelen rátört a halál. Súlyos, veszedelmes betegséggel, ami ellen sikertelen volt a bécsi szaktanár lehozatala is. Letörte férfikorának legszebb szakában és leirhatatlan mély fájdalmat ütött özvegyének s két gyermekének lelkén s általános mély részvétet keltett.

Érezzük mi is, mélyen érezzük a veszteséget. Hisz ő volt lapunk megalapítója s ebben nem rideg üzleti érdek, hanem a közügyek szolgálata vezette. Évek hosszú során át nem csupán az egy cél szolgálata, hanem a rokonérzés erős kapcsa is összefűzött bennünket. Most széttört ez a kapocs — széttörte a halál — s mi mélyen lesújtva könnyező szemmel állunk sirhalmánál, amelyben a sokat, sokat szenvedett jó embernek földi maradványai nyugosznak.

Temetése vasárnap délután 3 órakor a közönség nagy részvételével ment végbe. Liebermann Izidor kántornak mély érzéssel előadott szép gyászdala nyitotta meg a szertartást. Glück Rezső dr. rabbi megható gyászbeszéde után megindult a szomorú menet ki az izraelita temetőbe. Megrázó volt az özvegy fájdalma, midőn végső búcsút kellett vennie férjétől, aki mindene volt.

Itt hagyott nejét és két gyermekét porig sújtotta a szörnyű csapás, de leljenek vigasztalást abban a tudatban, hogy ha a Mindenható egyik kezével lesújt is, a másikkal fölemel és megsegít.

A család gyászjelentése a következő:

Özv. Horvát Gáborné szül. Würzburger Rózsa úgy a maga és gyermekei: Imre és Janka, valamint atalfirottak és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szív-

vel jelenti, hogy a forrón szeretett férj, illetve apa testvér és sógor, Horvát Gábor f. é. március hó 17-én d. e. 10 órakor életének 45-ik, holdog házasságának 16-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A meghaldogult földi maradványai f. é. március hó 19-én d. u. 3 órakor fognak a sümegek izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Sümeg, 1905 március 17. Áldás és béke poraira! Horvát Samu, Handley Cecília férj. Apfel Sándorné, Handley Herman, Handley Lajos, Horvát Leó dr. testvérei. Özv. Würzburger Jakabné szül. Goldberger Lujza anyósa. Apfel Sándor, Horvát Samuné szül. Böhm Hermin, Handley Herminné szül. Löffler Hermin, Deutsch Miksa, Márkus Ignác és neje Würzburger Matild, Horvát Leoné drné szül. Kell Ika, Würzburger Mór, Würzburger Sándor sógorai és sógorói.

— **Köszönet.** Felejthetetlen jó férjem elhunytával oly sokan voltak, kik a részvét vigasztaló szavával kerestek föl bennünket, hogy kimondhatatlan nagy bánatunkat enyhíteni iparkodjanak. Fogadják érte mindnyájunk nevében forró köszönetemet.

Özv. Horvát Gáborné.

— **Új szolgabíró.** A főispán Mezriczky Jenő szolgabíró lemondásával megüresedett szolgabírói állásra Szilágyi Dező tiszteletbeli szolgabíró helyettesként kirendelte és szolgálatra a perlaki járás szolgabíró-ságához osztotta be.

— **Késedelem.** Lapunk kiadójának halála miatt két nappal később jelenik meg. Hisszük, hogy tekintettel a fennforgó súlyos okra, olvasóink nem veszik zokon e késedelemet.

— **Gazdák gyűlése.** Szép és fontos gyűlése volt hétfőn a Zalamegyei Gazdasági egyesület tagjainak. Az érdekes nagygyűlés fel 10 órától fél 1-ig tartott. Igen sokan résztvettek a titkárválasztás érdekltsége miatt is. Ezt az alkalmat jól felhasználta az elnök Hertelendy Ferenc főispán, aki ügylátszik, nem díszen nézi az elnöki széket, hanem igaz kötelességérzettel foglalkozik is a gazdaság ügyével. Háromnegyed óráig tartó elnöki jelentésében maga adja elő az évi jelentést, melyet bátran nevezhetünk egy jól kidolgozott értekezésnek és gazdag fejtegetésnek, nemzeti irányelmű felvetésének, javaslatok előterjesztésének is. Hogy milyennek tekintsék a tagok gazdaságilag a németekkel való kötést s mire kell ügyelni keleten a szerb és balkán határoknál, tekintve az állatbetegségek behurcolását is. Legnagyobb tartalma van azonban annak a rövid kifejezésnek, hogy ne felejtjük az összetartást, a fajnagyságnak istápolását, a honoszerző és nemzelfenntartó elemnek a védelmezését és ápolását. Meg is éljeneztek érte. Nagyonfontosságú határozatot hozott a közgyűlés a tejszövetkezésnek az érdekében. Bosnyák Géza terjesztette elő megokolva az indítványt, melynek az a tartalma, hogy a tejszövetkezeteket ki kell venni a cégjegyzés kötelezettsége alól. Tartalmas hozzászólásokkal tárgyalták ezt: Árvay Lajos, Hajós M., Csertán K., Thassy I., Gruner L. s mások. A cégjegyzés sok költséggel jár. Némelyik törvényszék kötelezi, a másik nem; de ha valami ügye akad a szövetkezetnek, akkor még többbe kerül a dolog s emiatt a szépen megindult tejszövetkezetek elpusztulnak. A kereskedelmi törvényben pedig benne van a cégjegyzési kötelezettség. Mit keres ez a kereskedelmi törvényben? A törvény eme pontjának megváltoztatását kéri s feliratot intéznek a parlamenthez, a kormányhoz, még pedig a megyei hatósággal párhuzamban. Együttal átiratot intéznek ez ügyben a testvér-egyesületekhez is. Ugyancsak Bosnyák Géza indítványára — állategészségügyben — megkéri a minisztert, hogy ojtóanyagokra legyen felügyelettel, ojtó állomások szerveztessenek s ezek helyezettessen szigorú állami felügyelet alá, mert igen sok eset volt, hogy az ojtóanyagok fertőzve voltak, melyek tehát megbízhatatlanok. Árvay Lajos előadása után a megyei központi me-

zőgazdasági bizottság véleménye szerint az ehadó alapnak (évi 13 ezer K) egy részéből állategészségügyi alapot létesítenek. Hertelendy főispán elnök indítványára három tagú bizottságot küldtek ki Árvay Lajos elnökletével, Gruner Lajos s dr. Csák Károly tagokkal, hogy az egyesület számára egy Szakközönség kérdésére nézve készítsenek javaslatot, természetesen a napi és pártpolitikától mentes szellemben. Az egyesületbe 94 község jelentkezett tagnak. A titkárválasztás elég nagy érdekltséget keltett. 37 pályázó volt. 86 szavazatból 41-et kapott Sárközy Viktor, a kaposvári uradalom intézője. A titkár tehát Sárközy Viktor lett. Az elnök záróbeszédében szépen méltányolta a távozó Voigt t. titkár érdemét, melyet a tejszövetkezetek létesítésével szerzett magának. Voigt t. titkár meleg szavakkal vett búcsút az egyesülettől s annak egyes tagjaitól.

— **Állatorvos.** A földmivelésügyi miniszter az elhunyt Sugár Jákó állatorvos helyébe az állás végleges belőltséggel Schilling Lajos állatorvost rendelte Sümegekre.

— **Iskoláink államosítása.** Lapunk múlt számában emítettük, hogy Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő f. hó 11-én délután az államosító bizottsággal tanácskozást tartott. Az értekezlet mely hálával és köszönettel vette tudomásul a tanfelügyelőnek az államosítás érdekében a miniszterhez intézett remek fölterjesztését. Ez nem csupán lokális, hanem magas általános szempontra emelkedve meggyőző okfejtéssel tárgyalja a kérdést s nemcsak iskoláink fejlesztésének, hanem városunknak is erős szeretete lengi át. Ha minden lényező oly kiváló jóakaratot és odaadást tanúsít e fontos ügyünkben, mint tanfelügyelőnk részéről tapasztaltuk, akkor a dolog mihamar kedvező megoldást nyer. Az értekezlet további folyamán a tanfelügyelő összegyűjtötte a szükséges adatokat. Ezek az iskola helyrajzára, fenntartására, személyi és dologi kiadásaira, a város népességére, háztartására, kulturális viszonyaira stb. vonatkoznak s az államosítás elbírálásában nélkülözhetetlenek. Az értekezlet, amely a tanfelügyelő vezetésével folyt le, jelentős lépés a célpont felé.

— **A Csabrendeki Iparoskőr** mint minden évben, most is méltóan ünnepelte meg március 15-ét. Nagyszámú közönség gyűlt egybe az Arany Oroszlán nagytermében és gyönyörködve hallgatta Barcza László, a kör díszelnökének magvas gyönyörű megnyitóját. Ezután Tóth Károly piébanos tartott beszédet. Majd Horvát Kata, egy nagyon csinos lányka szavalt el Czuczor Riadóóját. A következő pont Winkler Sándor dr. felolvasása volt Kossuth Lajostól, ezt Hegyi Károly szavaltá követve és végül Lőb Ernő tartott szabad előadást március 15. és a szabadságharc tanulságairól. Az ünnepző közönség minden előadót lelkesen megtapsolt. Az ünnepélyt bankott követte, melyen természetesen számos felkészöntő hangzott el.

— **Koszorúk megváltása.** Lapunk kiadójának régi elve volt, hogy a sirkoszorúk árát inkább jótékony célra adják. Rokonsága, jó barátai meghajoltak kívánsága előtt s e címen mintegy 70 K-t juttattak a helybeli szegényeknek is. Ebből 20 koronát a katolikus szegények között az előjáróság útján osztottak ki, érte köszönetet mond Kiss Antal városbíró.

— **A balatonparti vasutról.** Laptársunk, a Veszprémi Hírlap hiteles forrásból nyert értesülés alapján közli, hogy a Székesfehérvár-Kenese-Almádi-vasut építési engedélyét a kereskedelemügyi miniszter aláírta. Az építési tőkéből negyvenezer korona hiányzott, de már az is fedezetet nyert, amennyiben az összegből harmincezer Kenese község vállalt el, mivel állomása egészen a Balatonparton, a hajó állomáshoz közel lesz; a többi Pölgárdi község s Batthyányi gróf közösen fizetik. Az építést nemsokára megkezdik s lehet, hogy egy év, de két év alatt bizonyosan be is fejezik. — Az e vonat folytatását képező Almádi-Balatonfüredi-

4
Tapolcai vasút is teljesen finanszírozva van s így a tervezett balatonparti vasút nem-sokára kiépül.

— **Menetrend** A Balatontavi gőzhajós társaságnak március 18-tól április 30-ig és május 1-től 31-ig érvényes menetrendjét lapunk kiadójaválában megtekinthetik az érdeklődők.

— **Újfajta hal a Balatonban.** A Balaton hal-fajtáinak gyarapítására a harcsák családjába tartozó, de amerikai eredetű hal került mesterségesen e hét folyamán vizünkbe. A hal neve törpe harcsa, a harcsák között a legkisebb, nem hosszabb 46 cm-nél. És hazájában Catfish (ketfish, macska hal) néven ismerik, nálunk azonban tudósaink aranyárga volta miatt fátyolozva némi szürke tónussal Aminrus nebulosus-nak keresztelték el. A fatai tógazdaságból f. hó 18-án 2480 darab került a Balatonba. Evvel akaják a Balatonon a hal-fajtaival benépesíteni. Jó tulajdonságai a következők: A törpe harcsa olyan hal, mely akadálytalanul tenyészthető nemcsak pontyok és compók között, de még csukák mellett is. Ha figyelembe vesszük, hogy a csuka mintegy 25 kg. halhúst fogyaszt, míg saját testsúlyát 1 kg-mal növeli, holott a törpe harcsa anélkül szaporodik, hogy a vele együtt élő egyéb halakat bántaná, nagy fontossága van a törpe harcsa meghonosításának vizeinkben és csak helyeselnünk kell ez újfajta hal megszerzését. Fontos az is, hogy a törpe harcsa igen szívós természetű hal, keményebb a compónál, aranyhalnál, nevezetesen a szárazon és szennyezett vízben is tovább megél mint akármelyik másik hal. Betegséggel és élősdiekkel szemben is felette ellenállóan bizonyult és húsa jóízű.

Hogy a Balaton minden részében lehessen elosztani, e célból ugyanaz nap a Zala nevű gőzös érkezett a keszthelyi kikötőbe két utast hozva magával, Landgráf Jánost orsz. halászati felügyelőt és Purgay Pál síófoki halászati igazgatót. A lajtokban fekvő halakat csakhamar átrakták a gőzökre, amely miután még Hirsch Alfréd drt az illósi tógazdaság tulajdonosát és Bariss Gyula halászati igazgatót felvette, tíz órákor elindult, hogy elárassza a Balatont ezzel az új hazájában igen becsült piaci hallal, hogy egy-két év múlva nekünk is jusson belőle.

— **Pusztítások.** Mikor tavaszodik, nyilvános kertjeink, fasoraink és éneklő madaraink az ifjúság részéről olyan pusztításoknak vannak kitéve, melyek nemcsak a vegetációt és fásításokat teszik tönkre, nemcsak éneklő madarainkat riasztják el a város területéről, hanem azonfelül mezőrendőri kihágást is képeznek. A város iskoláinak e téren oktatással, felvilágosítással sok tennivalója akad. A fiatal fák megmászása, lombjuktól való megfosztása, az éneklő madrak lepuskázásai azok a kihágások, melyek legsűrűbben fordulnak elő. A gyermek persze nem tudja, hogy a fasor, a pad közvagyon, nem tudja fölfogni, hogy ami mindenkié, azt az egyes embernek ép oly kevéssé szabad rongálnia, mint azt, ami másé, ami magánulajdon. A gyermeklélek durvaságát az iskola simíthatja. A falsí gyermek, aki megtanulja már az iskolában a fatenyésztést, aki a fával vesződik, inkább kíméli azt, mint a városi fiú. Az éneklő madarak elpusztítása is kedves kegyetlenkedése a fiúknak. Meg kell értetni a gyermekkel, hogy az éneklő madarakat miért kell kímélni. A szeretett tanít kíméletre. Szeretjük meg ifjúságunkkal a természet kedves gyermekeit, a madarakat, fákat és virágokat! (V.)

— **Olcsó krumpli.** Tudjuk, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter hajlandó élelmezési célra szolgáló burgonyát métermázsánként 5 K 50 fillér árban községeknek és városoknak is rendelkezésükre bocsátani, ha teljes vasuti kocsirományt rendelnek. A vasúti szállítási költségeket a kincstár viseli. Keszthely előljárására 2 vagon burgonyát kért a minisztertől.

— **Elgázolás.** Folyó hó 14-én délután 4 órákor bort szállítottak a sünegi vasúti

állomásra Németh Máté, Manz József, ifj. Szakonyi Sándor, Fitos János és Szakonyi József zalaszántói lakosok. Jókedvükben lévén, jó üggetésben hajtottak az Árpád-uccán, a Kossuth Lajos-uccán végig. A város háza elé akkor értek, midőn a gyermekek az iskolából kijöttek. Bódi Irma 7 éves leány a kocsik között látott egy kis nyilást s hogy neki várakozni ne kelljen, keresztül akart futni, de a kocsit ott érte és a bal kezességét eltörte. Hihető, hogy nem is a kerék ment rajt keresztül, mert az összevázta volna. A rendetlen hajtásért a nevezettek a bíróságnak adták át, hol várják büntetésüket. Szükséges, hogy erre a kényes közlekedő pontra rendőr álljon, mikor az iskolások tömegesen térnek vissza otthonukba.

— **Erdőégés.** A zalaszántói r. kat. plébánia vágásában 12-én 1200 □-l terület fiatal erdő leégett. A tűz keletkezése vétkes gondatlanság.

— **A gazdaközönség figyelmébe.** A földművelésügyi miniszter régebbi rendelete értelmében a vértetű, hernyó és darázs-fészkek irtása jelen hóban befejezendő. Miután e rendelet értelmében április havában a hatóság a munkálatok befejezését ellenőrzi, annak teljesítésére ez uton is felhívjuk gazdaközönségünket, mert a mulasztás kihágást képez és szigorúan büntetettetik.

— **A Muraba fulladt.** Kotnyek István nagy palmai 60 éves földműves folyó évi február hó 20-án fűzvevesszőt metszeni ment a Muraparti fűzeshé s azóta nyoma veszett. Folyó hó 10-én aztán Muraszterdahely határában a Mura partján egy a víz által kidobott férfi hullát találtak, melyben az eltűnt Kotnyek Istvánt ismerték fel.

— **Tűz emberhalállal.** Vinkovics Mihály viziszentgyörgyi (kerékhegyi lakos) lakóháza folyó hó 12-én délelőtt 9 órákor kigyulladt s a nagy szélben nemcsak a kigyulladt ház, hanem az összes melléképületek, 2 istálló, 3 pajta, 3 sertés ól a bennük levő élelmi és takarmány készletekkel és az istállóban egy borjú elégték. Elégett továbbá a szomszéd Lukkmann Istváné lakóházának a teteje, egy pajtája, egy istállója a bennük levő gazdasági eszközökkel és takarmány készlettel; Latin Györgynek a háza, pajtája és sertés óla égett be. A nagy tüzet csak déli tízenkét órákor sikerült elnyomni. Hogy mi okozta a tüzet, nem tudni még most bizonyosan, de valószínű, hogy gyújtogatás. Ugyanis az eset alkalmával Vinkovics Mihálynak 30 éves István nevű fia atyjának a ládáját feltörve onnan a 200 korona készpénzt magához véve megszökött. A gyanu a megszökött fiut terheli. A fiut még nem fogták el. Vinkovicsnak a kára 1430 K, Szalajster Klárának 960 K és Latin György 310 K. Biztosítva semmi sem volt. Mikor délután behatoltak az elégett épületekbe, Vinkovics Mihálynál a kamrába egy összeégett női hullára akadtak, melynek csak az egyik lába maradt épen a véletlen folytán, a többi része teljesen hamuvá égett. Mivel a tűz óta Vinkovics Mihálynak a felesége is eltűnt, az összeégett hullában Vinkovicsné gyanították. Hogy Vinkovicsné miért nem tudott megmenekülni a tűzből, vagy már a tűz kitörésekor nem volt-e halott s ha igen, természetes halállal mult-e ki, vagy erőszakos módon, a vizsgálat lesz hivatva kideríteni!

— **Hazai ipar.** Wein Károly és Társai gyári cég a mai lapunkban közzétett „Figyelem” című hirdetésére különösen utalunk s első sorban háziasszonyainknak ajánljuk becses figyelmébe. Vegyünk ahol csak lehet hazai iparcikkeket, miáltal hozzájárulunk, hogy sok ezer szorgalmas kéz jutalmazó munkát kap, de hozzá járulnak ezáltal ahhoz is, hogy a nemzet gazdaságilag is erősödhessen.

— **Felreállítás.** Egyik megyei orvossal történt meg a következő eset. A napokban dagadt nyaku paraszt kereste fel s az orvos valami kenőcsöt írt a paciens nyakfájása ellen, a receptet e szavakkal nyújtá a beteg parasztnak: — Fogja barátom: s

aztán ezt majd tegye a nyakára! Pár nap múlva elműik a daganat... Másnap találkozik a paciensevel a doktor. Kérdezi, hogy van? Egészen jól, feleli az atyafi. Mutassa a nyakát! — mondja erre az orvos... Letekeri kendőjét nyakáról a paciens és aggódó gondoskodással vesz le bőréből egy hosszukás papiros darabot. Az orvos nagyot néz, amint a papirt meglátja; féktelen nevetési vágy fogja el, de megőrzi komolyságát. Paciense ugyanis saját aláírású receptjét ragasztotta a nyakára.

— **Az új állami anyakönyvi törvény.** A belügyi kormány elkészítette az új állami anyakönyvi törvény életbeléptetéséről szóló, végrehajtási rendeletet. Az új törvény 1905 július 1-ével lép életbe. Ekkor, lezártan a jegyzőkönyv alakú anyakönyvek és ezeket rovatos anyakönyvekkel helyettesítik. A házasságkötés körüli eljárás is tetemesen könnyítvo lesz.

— **Hajójegyek Amerikába.** Fiuméből Newyorkba tegőzelebb március 30-án a „Kárpátia” és április 13-án az „Ultónia” gyorsgőzösök indulnak. A nagy kényelemmel berendezett oceánjárókön a hajótársaság különös gondot fordít az utasok élelmezésére. A hajójegy árában befoglaltatik két napi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajón. Az „Adria” személyszállító osztálya (Budapest, Vigadó-tér 1.) a belügyminiszter rendelete értelmében az utlevéllel ellátott kivándorlóknak Fiumén kívül a többi európai kikötő bármelyiké felé is adhat hajójegyet, ennél fogva a külföldre előleget küldeni nemcsak felesleges, hanem kockázatos is, mert az onnét érkező hajójegyet, levelet és nyomtatványt, a megfelelő belügyminiszteri rendelet értelmében, a hatóságok minden egyes esetben elkobozzák.

— **Remekmű.** Megjelent az érmelléki első szőlőoltvány telep árjegyzéke, 15-ik évfolyam, rendkívül diszes kiállítás, számos képpel és gazdag tartalommal, mely nemcsak az árakat, hanem mindenkinek, aki a szőlészet iránt nem is érdeklődik, szükséges gyakorlati utasításokat is tartalmaz. Ez a mű bemutatja és bőven ösmerteti az országban oly rohamosan terjedő sodronyfonat és tüskés sodronykerítések alkalmazását is 12 képen. Aki címét egy levelezőlapon tudatja, annak ingyen és bérmentve küldetik meg. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány telep” Nagy-Kágya (Biharm.) Ezen telepnek mai számunk hirdetési rovatában között „Szőlőlugest ültessünk” című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink nagybecsű figyelmét.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Ung. 1b. 1905.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hírneves valódi szepességi

lenvászon és
damasztárú

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár
bejegyzett védjegye.

Késmárki
gyártmány
csak az, mely
ezen véd-
jeggyel van
ellátva.

HAZAI IPAR!

Nyomdász tanoncnak egy jó családból való fiú felvétetik Horvát Gábornál, Sümegen

Németh Sándor fényképész,
Devecserből.

Vagyok bátor értesíteni Sümeg és vi-
déke n. é. közönségét, hogy f. évi már-
cius hó 26-tól kezdődőleg minden szom-
bat, vasárnap és hétfőn Sümegen, özv.
Raile Józsefné úrnő házában (Deák
Ferenc-ucca)

fényképészeti felvételeket

eszközök minden nagyságban és bár-
mely időben a legfinomabb kivitelben.

A n. é. közönség b. partfogását kérve,
maradtam

teljes tisztelettel

Németh Sándor fényképész.

SZŐLŐVESSZŐ!!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, perinetezni nem kell!

A fillokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek!

Nagymennyiségű Delaware-vessző s

szőlőoltvány-eladás!!

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Longavesszők 20 db. 2 órással csak 10 K.

Látványosság ingyen!

Írjon levelezőlapot és megkapja ingyen és bermentve gazdag
tartalmú mintagyűjteményemet a legújabb
ruhaszövetekből és fehérneműekből.

Az árak olcsóbbak, mint barhol.

B. SCHIFF

első és legnagyobb különleges szétkül-
desi üzlet női és úri ruhaszövetekből,
fehérneműekből és lenárúkból.

Wien, I., Fleischmarkt 6.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen nincs jobb
a RÉTHY-fele

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-felet kérjünk,
mivel sok haszontalan utanzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felet fogadjunk el!

A vidéken lakó családoknak

mellőzhetetlen
a higienikus és teljesen szagtalan
csász. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns butoradarab, bármilyen lakásban

elhelyezhető.

Betentető kocsik

Hyg. köpcsészék

Bidettek és irrigatorok

Mosdó- és fürdőkádak

Képes árjegyzéket ingyen és ber-
mentve küld

GUTTMANN L

closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
(Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Képes és tájképes
levelezőlapok a leg-
finomabb kivitel-
ben, dús választék-
ban kaphatók Hor-
vát Gábornál, Sü-
megen.

Sárcipő (galoschni)

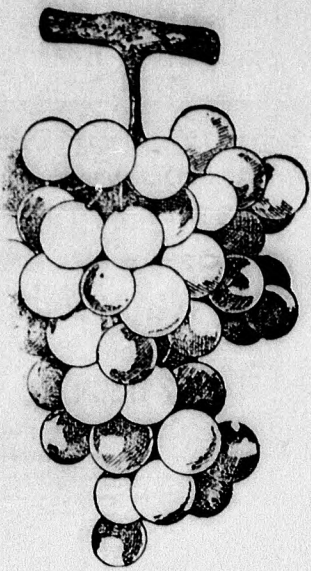
Hölgyeknek . . . 1-10 frt.
Duplaerős, uraknak . 1-65 frt.
Slipper, (nyelves) hölgynek 1-40 frt.
Slipper, „ uraknak 1-70 frt.

Würzburger Jakobnál, Sümegen.

— Kiadó üzlethelyiség Egy üzlethelyiség, esetleg raktárral a főtéren, mely a mai kornak megfelelően újonnan lesz átalakítva, július 1-ére kiadó Bővelhet a háztulajdonosnál. Márkus Salamon Fia cégénél, Sümegen.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, mely szőlőiskola állami segítséggel, állami felügyelet mellett létesült.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhák mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

véjgyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

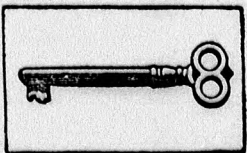
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, teljék fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Néikülözhetetlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bovásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti véjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Mindennemű nyomtatványokat
a legolcsóbb árban és izléses kivitelben készít Horvát
Gábor könyvnyomdája Sümegen.

Gazdák és állat-
tenyésztők

figyelmébe ajánlom

az állatok emész-

tését elősegítő

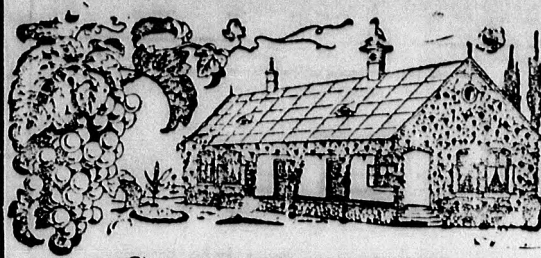
tápport,

mely eredeti cso-

magokban kapható

Márkus Salamon Fia cég-

nél, Sümegen.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homok-talajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek faia mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. És a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind káros természetű), mert nagyobb része meg is nő termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legki-tünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfajtá szőlőült-ványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított árakon. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsóbb árban és Delawarec sima, ültetéshez és ebből borminta

Ermelleki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya,
Bihar megye.

Porcellán

edények, servi-

cek, üvegáruk

minden kivitelben a

legolcsóbban

Würzburger Jakabnál

Sümegen kaphatók.